

*Д-р техн. наук, професор, завідувач кафедри
управління експлуатаційною роботою*

Т. В. Бутько,

кандидати техн. наук, доценти

Т. Ю. Калашнікова, В. М. Прохоров,

Т. В. Головка

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

ВИМОГИ ДО СТВОРЕННЯ ЯКІСНИХ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ З МЕТОЮ ОЦІНЮВАННЯ КОГНІТИВНОГО РІВНЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Створення тестових завдань є важливим інструментом визначення когнітивного рівня здобувачів за організації освітнього процесу. Їх ефективне використання може значно підвищити якість навчання та професійну підготовку здобувачів вищої освіти.

Основними компонентами тестового завдання є основа та альтернативи. Кожен із цих компонентів виконує свою функцію. Так, основа (умова) – це головне речення (імператив, стверджувальне речення або питальне). Альтернативи - варіанти відповіді, які мають містити ключ і дистрактори. Ключ - це набір правильних відповідей на всі запитання тесту. Дистрактор — це неправильний варіант відповіді в тестових завданнях з множинним вибором. Його мета — відволікти учасника тестування і ускладнити вибір правильної відповіді. Хороші дистрактори мають бути правдоподібними, логічними та ґрунтуватися на типових помилках або неправильних уявленнях, які можуть бути в тих, хто відповідає на запитання.

Існують певні правила створення якісних тестових завдань, якими необхідно керуватися під час їх створення. Наведемо основні з них.

1. Кожне тестове завдання має бути правильним лексично та граматично;
 - мати просту синтаксичну структуру з мінімумом складних зворотів і речень;
 - не має містити сторонньої інформації, що не є необхідною для надання відповіді, а також застарілу чи неактуальну;

- в основі та альтернативах слід використовувати лише безособові формулювання чи формулювання від третьої особи.

2. Не слід використовувати провокаційні запитання, запитання-пастки, гумор і словесні асоціації, що підштовхують до здогадки.

3. Основа має містити чітко сформульоване завдання, сфокусоване на одній проблемі.

4. Основа, як і варіанти відповідей, по можливості мають бути сформульовані позитивно (наприклад, не рекомендовано використовувати «вибрати одну НЕправильну серед правильних»).

5. Варіанти відповідей мають бути гомогенними (однорідними).

6. Усі дистрактори мають бути вірогідними (правдоподібними).

7. Інформація, що міститься в одному тестовому завданні, не має давати відповідь на інше тестове завдання.

8. Не рекомендовано використовувати як правильну відповідь чи дистрактор фразу «усе з вищевказаного», «нічого з вищевказаного».

9. Необхідно уникати для формулювання основи підказок типу:

- граматична невідповідність між умовою та варіантами відповідей;
- повторення у правильній відповіді слів з умови;
- використання прикладів із підручника чи лекції як тестових завдань;
- найдовша або найдетальніша - правильна відповідь;
- ситуації, коли одне тестове завдання є підказкою для іншого.

10. Змістові слова з основи (умови) не слід повторювати у відповідях. Це також є підказкою.

Регулярне тестування допомагає відстежувати прогрес здобувачів вищої освіти, визначати, наскільки ефективні методи навчання або тренінги, виявляти сфери, що потребують покращення.

1. Булах І. Є., Мруга М. Р. Створюємо якісний тест: навч. посіб. Київ: Майстер-клас, 2006. 160 с. ISBN 966;444;005;1.